

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Dato 19.12.2000

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM UTVIDELSE AV STABBURSDALEN NASJONALPARK OG OPPRETTELSE AV STABBURSDALEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE

Vi viser til Deres brev av 29.09.2000 angående sentral høring om forslag til utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark og opprettelse av Stabbursdalen landskapsvernområde.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO), som representerer de tolv største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap, støtter forslaget om utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark og opprettelse av Stabbursdalen landskapsvernområde etter Alt. 1, se nedenfor, ("Alternativ A fra lokal høring", jf øverst på side 3 i høringsbrevet). Vi mener dette er den beste måten å sikre de store natur- og friluftslivsinteressene som finnes i området.

Verneplanen

Forslaget om utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark og opprettelse av Stabbursdalen landskapsvernområde er en oppfølging av St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge". Eksisterende nasjonalpark ble opprettet i 1970 og er på 98 km². I tillegg er to mindre områder midlertidig vernet som henholdsvis landskapsvernområde (17 km²) og naturreservat (2,57 km²).

På sentral høring sender Direktoratet for naturforvaltning (DN) ut to forslag uten å ta stilling til disse. Begge alternativene omfatter det samme arealet (ca 958 km), men har ulike verneform. Det første alternativet (Alt. 1) er det mest omfattende av to forslag som ble sendt på lokal høring av Fylkesmannen i Finnmark. Alternativ to (Alt. 2) er fylkesmannens forslag til DN etter lokal høring.

Alt. 1 Dette omfatter utvidelse av eksisterende nasjonalpark med furuskogområdet som er midlertidig vernet som naturreservat, arealer nord og vest for Stabburselva og et større område mot sør. Dette blir til sammen ca 920 km² hvorav 98 km² utgjør den eksisterende nasjonalparken. I tillegg foreslås en utvidelse og varig vern av det midlertidige vernede landskapsvernområdet, med et totalt areal på 38 km².

Alt. 2 Nasjonalparken omfatter eksisterende nasjonalpark, samt det midlertidige fredete naturreservatet og vannareal og holmer i Lompola, til sammen ca 101 km².
Landskapsvernområdet omfatter det øvrige området sørover, samt området som er midlertidig vernet som landskapsvernområde, totalt ca 856 km².

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Det er derfor svært viktig at St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" nå blir gjennomført så raskt som mulig for å sikre de siste større gjenværende verneverdige naturområdene i Norge. FRIFO er imidlertid redd at snevne særinteresser skal svekke resultatet av denne landsplanen. Vi mener å se en økende tendens til at disse særinteressene får gjennomslag i forvaltningen, med det resultat at verneområdene både blir mindre og verneformen blir svakere enn det det er faglig grunnlag for. Som eksempler på dette kan vi nevne Setesdal-Vesthei der Fylkesmannen i Aust-Agder gikk inn for landskapsvernområde i stedet for nasjonalpark i Rjuven-området og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har redusert betydelig på verneplanforslagene for Låarte-Skæhkere og Hestkjølen i forhold til de opprinnelige arbeidsgrensene. Stabbursdalen er i seg selv også et eksempel på dette, der fylkesmannen etter lokal høring går inn for landskapsvernområde i stedet for nasjonalpark. FRIFO er derfor bekymret for gjennomføringen av denne viktige planen for å sikre viktige nasjonale natur- og friluftslivsinteresser.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og er samtidig et viktig bidrag til det helseforebyggende arbeidet. Det er derfor svært viktig at verneforskriftene tar hensyn til dette.

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle, naturvennlige og ikke-motoriserte friluftslivet.

FRIFO er derfor glad for at følgende setning er tatt inn i formålet med nasjonalparken:
"Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging."

Vi mener også det er riktig at organisert bruk av nasjonalparken til idrettsarrangement, teltleirer, jaktprøver, guiding eller liknende er forbudt, jf punkt 4.2, 1. avsnitt. Det som er viktig er at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i nasjonalparken og på den måten får et positivt forhold til området vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av dette området spesielt, men også for naturen generelt. Vi mener derfor at punkt 4.2, 2 avsnitt der slike arrangementer

forutsetter melding til forvaltningsmyndighet er unødvendig, og bør tas ut. Vi forutsetter at guiding i punkt 4.2, 1. avsnitt ikke gjelder ikke-kommersielle fellesturer med turledere/-guider i regi av f.eks. Den Norske Turistforening.

Konklusjon

Friluftslivets fellesorganisasjon støtter forslaget om utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark og opprettelse av Stabbursdalen landskapsvernområde etter Alt. 1. Vi mener at dette vil være den beste måten å sikre de natur- og friluftslivsinteressene som finnes i området.

Rask gjennomføring av nasjonalparkplanen er viktig for å sikre nasjonale natur- og friluftslivsinteresser. Det er også svært viktig at planen gjennomføres uten at særinteresser får gjennomslag i forvaltningen på en slik måte verneområdene blir mindre og verneformen blir svakere enn det det er faglig grunnlag for.

Allemannsretten er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. Det er derfor svært viktig at vernereglene ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle, naturvennlige og ikke-motoriserte friluftslivet.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent